

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Corina Stratan în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2015, în cauza penală în privința lui

Demcenco Chirill Victor, născut la 03 octombrie 1971, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. V. Lupu 46z, ap. 3.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.03.2014 - 15.01.2015;

Instanța de apel: 27.03.2015 - 21.05.2015;

Instanța de recurs: 09.12.2015 - 02.03.2016.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 15 ianuarie 2015, Demcenco Chirill a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la 8 (opt) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 (unu) an.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că la 27 ianuarie 2014, în cadrul percheziției efectuate la domiciliul inculpatului Demcenco Chirill, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Vasile Lupu, nr. 46z, ap. 3, s-a identificat substanță de culoare surie, care se conținea în două seringi și pe pereții interiori a două flacoane, care conform raportului de expertiză nr. 1188 din 07 februarie 2014, reprezintă substanță narcotică - „heroină”, cu masa totală de 0,04 gr., ceea ce constituie proporții mari.

Astfel, Demcenco Chirill, neavând autorizația corespunzătoare, a păstrat la domiciliul său substanță narcotică cu masa totală de 0,04 gr., fără scop de înstrăinare, ceea ce constituie proporții mari, care în final a fost ridicată de către colaboratorii Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, din motivul blândeței pedepsei, solicitând casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care

Demcenco Chirill să fie condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare.

În susținerea apelului, acuzatorul de stat a invocat că sentința nominalizată este neîntemeiată, pedeapsa stabilită nu corespunde pericolului social al faptei săvârșite de inculpat, fiind prea blândă.

Astfel acuzatorul a indicat, că instanța de judecată la adoptarea acestei hotărâri nu a luat în considerație factorii care au influențat inculpatul la săvârșirea acestei infracțiuni și anume: nu este încadrat în câmpul muncii, obține surse de trai prin activități temporare și nestabile; nu are careva ocupație permanentă care să-l caracterizeze din punct de vedere pozitiv.

Mai mult, Demcenco Chirill, anterior de mai multe ori a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor analogice și din nou a săvârșit o infracțiune cu intenție, iar prima instanță nu a ținut cont la individualizarea pedepsei, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2015, a fost admis apelul procurorului, casată sentința în latura stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Demcenco Chirill, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 10 (zece) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că prima instanță nu a ținut cont de circumstanțele de fapt ale cauzei, de persoana inculpatului și nejustificat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, la caz nefiind prezente motive pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei, inculpatul fiind anterior condamnat în anul 2009 în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la amendă în mărime de 200 (două sute) unități convenționale, iar în anul 2014 în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la amendă în mărime de 300 (trei sute) unități convenționale.

La fel, instanța de apel a considerat, că în partea individualizării pedepsei, prima instanță nu a acordat eficiență deplină prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, scopului pedepsei, caracterului și gradului prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului în scopul restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Astfel, infracțiunea de săvârșirea căreia Demcenco Chirill a fost recunoscut vinovat, conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor ușoare, pentru care legea prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de până la 2 ani, careva circumstanțe atenuante în privința inculpatului nu au fost stabilite, drept circumstanță agravantă a fost identificată săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a considerat irațională suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința lui Demcenco Chirill, de către prima instanță.

5. Avocatul Stratan Corina în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a depus recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

În motivarea recursului apărarea a menționat, că inculpatul fiind vorbitor de limba rusă, a recepționat traducerea deciziei în limba pe care o cunoaște, la 25 octombrie 2015.

În dezacord cu decizia contestată, apărarea menționează, că temeiurile pentru care instanța de apel a stabilit o pedeapsă mai aspră decât cea prevăzută la art. 217 alin. (2) Cod penal, nu sunt justificate de nici o probă concludentă, veridică și pertinentă, iar faptul că anterior Demcenco Chirill a fost condamnat pentru infracțiuni similare nu este un temei juridic de a înăspri pedeapsa.

Susține apărarea, că antecedentele penale ale inculpatului sunt stinse, prin executarea muncii neremunerate în folosul comunității și plata amenzii, dovada achitării amenzii fiind anexată la materialele cauzei.

Este de opinia, că motivele de înăsprire a pedepsei inculpatului sunt pur declarative și lipsite de suport, iar procurorul nu a demonstrat necesitatea excluderii art. 90 Cod penal, precum nu a dovedit că inculpatul Demcenco Chirill nu este angajat în câmpul muncii și că obține venituri ocazionale, instabile.

Consideră că faptul neangajării inculpatului în câmpul muncii, nu constituie un temei de aplicare a pedepsei închisorii, ori neoficial, inculpatul are ocupație și lucrează de mulți ani în calitate de cizmar.

Remarcă apărarea, că partea acuzării a invocat drept temei de înăsprire a pedepsei faptul că nu este exclus ca Demcenco Chirill să se ocupe cu activități ilegale, însă acest argument nu poate fi considerat întemeiat, deoarece hotărârea judecătorească nu poate avea la bază presupuneri.

Astfel, avocatul consideră că aplicarea unei pedepse non-privative de libertate în privința inculpatului va influența pe deplin la corectarea și reeducarea acestuia, care are soție și îngrijește de mama sa de vârstă înaintată.

6. Procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia, din motiv că este neîntemeiat, la individualizarea pedepsei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 76-77 Cod penal, precum și de efectele acestora conform art. 78 Cod penal.

7. Verificând argumentele recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei penale, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat de apărare, se constată că, aceasta critică decizia sub aspectul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă nu face trimitere la vreun temei concret pentru declararea recursului din cele cinci prevăzute exhaustiv în punctul indicat, astfel, că Colegiul penal, analizând decizia atacată, conchide că toate temeiurile prevăzute de norma menționată supra, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal menționează că pentru a verifica temeinicia prevederilor invocate în recurs prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, este necesar de a indica concret asupra căror motive nu s-a expus instanța de apel, or poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul inculpatului prin constatări subiective constituie o derogare de la regula unui proces contradictoriu în condițiile egalității armelor.

Distinct de aceste considerente, Colegiul penal atestă că avocatul Stratan Corina în numele inculpatului Demcenco Chirill, critică decizia instanței de apel sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei aplicate, temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele recurentului, care critică soluția instanței de apel de individualizare a pedepsei sub aspectul înăsprii ei neîntemeiate.

Aceasta deoarece, din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă cert motivele pentru care a fost casată sentința în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Demcenco Chirill, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 10 (zece) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 217 alin. (2) Cod penal, păstrarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare, se pedepsește cu amendă în mărime de la 400 (patru sute) la 700 (șapte sute) unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 150 (una sută cincizeci) de ore, sau cu închisoare de până la 1 (unu) an.

Prin urmare, argumentul recurentului precum că instanța de apel i-a stabilit inculpatului o pedeapsă mai aspră decât cea prevăzută de norma incriminată, este neîntemeiat, la caz pedeapsa fiind aplicată în limitele normei imputate.

În ceea ce privește dezacordul recurentului cu excluderea art. 90 Cod penal, Colegiul penal remarcă corectitudinea soluției instanței de apel, cu referire la faptul că la caz nu se regăsesc temeiurile pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece anterior inculpatul Demcenco Chirill, a fost de două ori condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la amendă în mărime de 200 (două sute) unități convenționale și respectiv 300 (trei sute) unități convenționale, însă acesta nu s-a corectat și nu a conștientizat faptele săvârșite.

Potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Așadar, cu referire la criticele recurentului privind greșita individualizare a pedepsei inculpatului, instanța de recurs conchide, că instanța de apel just a menționat, că Demcenco Chirill a fost recunoscut vinovat de săvârșirea unei infracțiuni, care conform prevederilor art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor ușoare, pentru care legea prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de până la 2 (doi) ani, careva circumstanțe atenuante în privința inculpatului nu au fost stabilite, drept circumstanță agravantă a fost identificată săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare.

Potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Totodată, se reține că, ca agravare a situației condamnatului se subînțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale,

diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Astfel, se constată că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului în scopul restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, iar pedeapsa stabilită este motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege.

În ceea ce ține de argumentul invocat de apărare, precum că instanța de apel a luat ca temei de înăsprire a pedepsei motivul invocat de procuror, precum că inculpatul ar fi implicat în activități ilegale, instanța de recurs relevă că din conținutul deciziei supuse verificării nu rezultă că instanța de apel la individualizarea pedepsei a ținut cont de aceste argumente.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs conchide că în speță se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul Stratan Corina în numele inculpatului Demcenco Chirill, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Corina Stratan în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2015, în cauza penală în privința lui ***Demcenco Chirill Victor***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 aprilie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev